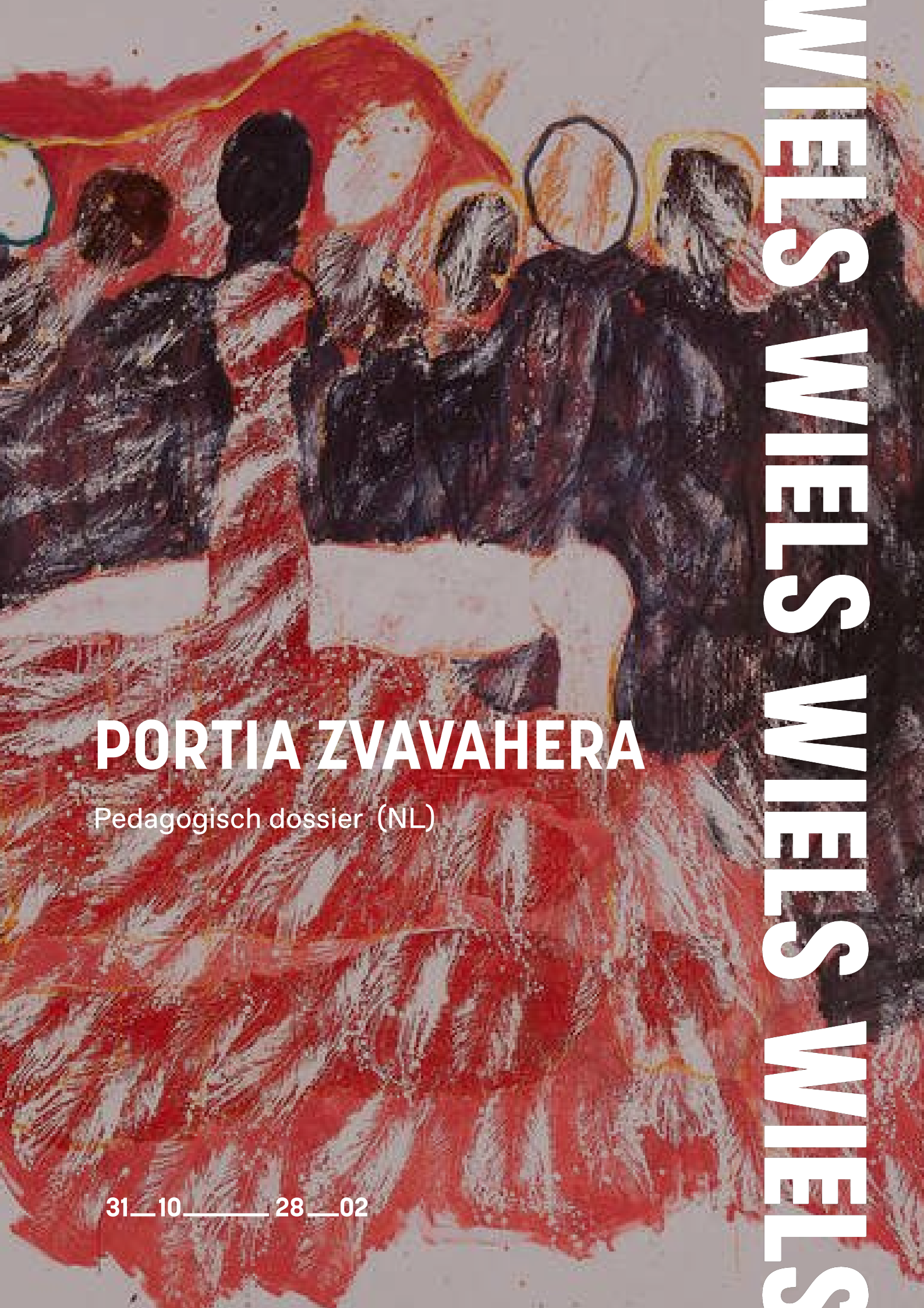

PORTIA ZVAVAHERA

Pedagogisch dossier (NL)

31__10_____ 28__02

WIELS WIELS WIELS

Inhoudstafel

1. Inleiding

2. Bezoek voorbereiden

3. Thema’s

4. Verder werken in de klas

5. Visuele, literaire en cinematografische referenties

6. Focus op enkele kunstwerken

7. Praktische informatie

Inleiding tot de tentoonstelling

Portia Zvavahera is een **Zimbabwaanse** kunstenares, geboren in 1985 in Harare, waar ze vandaag nog steeds woont en werkt. Al meer dan tien jaar ontwikkelt ze een zeer persoonlijke beeldtaal, voornamelijk door middel van grote schilderijen waarin ze **olieverf** combineert met verschillende **druktechnieken**, zoals **batik**.

De tentoonstelling in WIELS brengt werken samen uit verschillende periodes van haar carrière: schilderijen die verband houden met haar ervaring met vrouwelijkheid, dromerige landschappen die zijn geïnspireerd door elementen uit haar omgeving, en recenter werk in keramiek. Geïnspireerd door **de moderne kunst van Zimbabwe, het christendom en de spirituele praktijken van de Shona**, brengt haar werk het intieme en het spirituele met elkaar in dialoog en verkent het gedeelde ervaringen zoals liefde, verlies, rouw, angst, vreugde en genezing.

Voor Portia Zvavahera is schilderen een manier om emoties, herinneringen en wat haar innerlijke wereld doorkruist een zichtbare vorm te geven. Ze beschrijft deze praktijk als een genezingsproces: „Door de energie van mijn dromen in mijn schilderijen te verwerken, heb ik kunnen genezen en mezelf kunnen bevrijden van de negatieve energie van mijn nachtmerries.”

Alle titels van de kunstwerken van Portia Zvavahera zijn in het **Shona**, waarna ze worden vertaald in de taal van het land waar ze worden tentoongesteld. De kunstenares beschouwt haar schilderijen als gebeden waarmee ze een antwoord biedt op de boodschappen en voorgevoelens uit haar dromen. Ze omschrijft ze als **“visuele gebeden”**.

Bezoek voorbereiden

Enkele ideeën om na te denken over overkoepelende onderwerpen en de nieuwsgierigheid van de leerlingen te prikkelen.

Voor kleuters en basisschoolleerlingen

- Herinner je je soms aan jouw dromen als je wakker wordt? Welke beelden, personen of dieren komen daarin voor?
- Heb je ooit een droom verteld of getekend? Was het makkelijk om die weer te geven?
- Welke kleuren zou je kiezen om vreugde, angst, verdriet of rust weer te geven? Waarom?
- Kan tekenen, schilderen of iets knutselen je helpen om je beter te voelen?
- Heb je ooit een tekening of een voorwerp gemaakt om de herinnering aan een persoon, een plek of een moment vast te houden? Welke?
- Welke motieven zie je om je heen, op kleren, stoffen, muren of in de natuur?

Voor middelbare schoolleerlingen

- Vertelt een droom alleen maar wat we hebben meegemaakt, of kan het ook onze angsten, verlangens en zorgen onthullen?
- Kan een kunstwerk dat voortkomt uit een zeer persoonlijke ervaring mensen raken die niet hetzelfde hebben meegemaakt? Waarom?
- Hoe kan een kunstwerk een emotie of een innerlijke ervaring zichtbaar maken?
- Welke keuzes op het gebied van kleuren, vormen, materialen of compositie kunnen een emotie in een kunstwerk zichtbaar maken?
- Verandert het kennen van de persoonlijke geschiedenis van de kunstenaar de manier waarop we naar zijn of haar werk kijken? Kunnen we het ook interpreteren zonder zijn of haar leven te kennen?

Thema’s

1. Dromen als bron van creativiteit

Dromen nemen een centrale plaats in haar werk in. Deze band met de wereld van de dromen gaat terug tot haar kindertijd, toen ze haar dromen met haar moeder en grootmoeder deelde en samen met hen interpreteerde. Elke ochtend noteert of tekent ze in een notitieboekje de beelden die ’s nachts bij haar opkomen, en laat ze zich daar vervolgens door inspireren bij het maken van haar schilderijen.

Haar schilderijen zijn niet bedoeld om een droom precies weer te geven. Ze brengen eerder de indrukken, emoties, kleuren en elementen ervan samen. De droom wordt zo een ruimte waar de herinneringen, ervaringen, angsten en overtuigingen van de kunstenares samenkomen.

2. Het lichaam in transformatie

Het **lichaam** is zeer aanwezig in het werk van Zvavahera, maar verschijnt **zelden** als een geïsoleerde of **duidelijk afgebakende vorm**. De figuren overlappen elkaar, omhelzen elkaar en vermengen zich met bloemen, bladeren of abstracte vormen. Soms wordt het moeilijk om te onderscheiden wat tot het lichaam behoort en wat deel uitmaakt van de omgeving.

Het lichaam wordt zo een vorm die voortdurend in beweging is, een **ontmoetingsplaats** tussen de innerlijke en de uiterlijke wereld, tussen het zichtbare en het onzichtbare, tussen emoties en spiritualiteit. In sommige werken lijkt het lichaam omhuld en beschermd door zijn omgeving; in andere lijkt het doordrongen of getransformeerd door krachten die het overstijgen.

Thema’s

3. Schilderen met lagen, motieven en herhalingen

Zvavahera combineert olieverf met verschillende **druktechnieken**, waaronder batik en houtsnede. Ze bouwt haar composities op in **opeenvolgende lagen**, waarbij ze silhouetten, kleuren, **textielmotieven, kant en plantaardige vormen** met elkaar combineert. De herhaling van deze elementen zorgt voor **ritme** en beweging. Haar schilderijen brengen emoties tot uitdrukking die verband houden met menselijke ervaringen zoals leven, dood, liefde of verlies. Dankzij de rijkdom aan kleuren, materialen en motieven zet de kunstenares intieme ervaringen om in complexe en levendige beelden, die lijken te behoren tot een wereld **zonder specifieke plaats of tijd.**

4. Liefde en vrouwelijkheid

In haar werk verkent Portia Zvavahera verschillende ervaringen die verband houden met **vrouwelijkheid**, met name het **huwelijk**, het **moederschap** en **relaties tussen vrouwen**. Haar werken zijn geïnspireerd op haar persoonlijke ervaringen, maar ook op momenten en ervaringen die andere vrouwen delen. Aan de hand van vrouwelijke figuren behandelt ze thema’s als zwangerschap, bevalling, het gezinsleven en ondersteuning tussen generaties. Haar beelden weerspiegelen zo verschillende dimensies van het leven van vrouwen, variërend van intieme ervaringen tot sociale tradities en spirituele praktijken.

Verder werken in de klas

Leeftijd 6 tot 9 jaar (1e tot 3e/4e leerjaar)

Workshop 1: Het droomdagboek
Thema's: dromen, verbeelding, herinnering, verhaal
Materiaal: kleine notitieboekjes of gevouwen blaadjes, potloden, pastelkrijt, viltstiften

De leerlingen sluiten enkele ogenblikken hun ogen en proberen zich een droom te herinneren. Ze kunnen ook een scène verzinnen die tijdens hun slaap zou kunnen voorkomen. Vervolgens kiezen ze enkele elementen om in een klein notitieboekje op te schrijven of te tekenen: een persoon, een dier, een plek, een kleur, een emotie of een vreemd voorwerp.

Vanuit deze fragmenten maakt elke leerling een groter beeld. Ze hoeven niet de hele droom te vertellen. De kinderen kunnen verschillende elementen samenbrengen, veranderen of nieuwe elementen bedenken, zoals Portia Zvavahera inspiratie haalt uit haar notitieboekjes bij het maken van haar schilderijen.

Bespreking: Waarom vergeten we sommige dromen? Moet een tekening precies weergeven wat we hebben gezien? Wat kunnen we toevoegen wanneer onze herinneringen onvolledig zijn?

Workshop 2: Het beschermende motief
Thema's: motieven, herhaling, bescherming, emoties
Materiaal: papier, verf, uitgeknipte sponsjes, dopjes, stempels, bladeren of kleine voorwerpen die gebruikt kunnen worden om afdrukken te maken

Elke leerling bedenkt een eenvoudig motief op basis van een geometrische vorm, een bloem, een blad of een dier. Vervolgens herhalen ze het motief rond een getekend silhouet, bijvoorbeeld als een kledingstuk, sluier, schuilplaats of beschermend omhulsel.

De leerlingen kunnen de kleuren en de dichtheid van de motieven aanpassen aan de emotie die ze willen weergeven: rust, vreugde, angst, kracht of tederheid.

Bespreking: Kan een herhaald motief een gevoel van beweging geven? Welke vormen of kleuren geven ons een gevoel van veiligheid? Kan een beeld iemand symbolisch beschermen?

Leeftijd 9 tot 12 jaar (4e tot 6e leerjaar)

Workshop 1: Een droomlandschap in lagen
Thema's: gelaagdheid, dromen, omgeving, druktechnieken
Materiaal: dik papier, calqueerpapier, verf, potloden, tijdschriften, bladeren, touw, kant of stoffen met motieven.

De leerlingen beginnen met het tekenen van een menselijke figuur. Vervolgens voegen ze verschillende lagen beelden toe rond en bovenop het silhouet: planten, dieren, stukjes stof, alledaagse voorwerpen of fantasievormen.

Ze kunnen collage, frottage, druktechnieken en tekenen gebruiken om een dicht beeld te creëren waarin de verschillende elementen elkaar overlappen en in elkaar overvloeien. Net als in de schilderijen van Portia Zvavahera kan de figuur geleidelijk vervagen en opgaan in de omgeving.

Bespreking: Wat gebeurt er wanneer een beeld een ander beeld bedekt? Worden sommige elementen moeilijk te onderscheiden? Hoe kunnen we een beeld creëren dat zich tussen de werkelijkheid en de droom bevindt?

Workshop 2: Het lichaam in transformatie
Thema's: lichaam, metamorfose, natuur, beweging
Materiaal: grote vellen papier, potloden, verf, pastelkrijt, gekleurd papier

Per twee trekken de leerlingen het silhouet van een van hen over op een groot vel papier. Vervolgens veranderen ze bepaalde delen van het lichaam: armen kunnen takken worden, haar kan een wervelwind worden, benen kunnen wortels worden en de buik kan een landschap of een sterrenhemel worden.

Ze kiezen een emotie of een onzichtbare kracht, zoals wind, angst, vreugde of energie, en proberen te laten zien hoe die door het silhouet heen beweegt en het verandert.

Bespreking: Verandert ons lichaam afhankelijk van wat we voelen? Hoe kunnen we beweging of een emotie weergeven in een stilstaand beeld? Waar eindigt het lichaam en begint de omgeving?

Leeftijd 12 tot 15 jaar (1e tot 3e middelbaar)

Workshop 1: Eén beeld, twee interpretaties
Thema's: ambiguïteit, relatie, bescherming, opsluiting
Materiaal: papier, calqueerpapier of doorschijnend papier, kant, stof, verf, potloden, lijm

De leerlingen beelden twee figuren af die met elkaar verbonden zijn door een gebaar, een stuk stof, een motief of een vorm. Deze verbinding moet op twee verschillende manieren kunnen worden geïnterpreteerd: als een gebaar van tederheid of controle, bescherming of opsluiting, nabijheid of afstand.

Vervolgens voegen ze een laag doorschijnend papier, kant of motieven toe die bepaalde delen van het beeld verbergen en andere zichtbaar laten. Elke leerling geeft zijn of haar werk twee verschillende titels, die overeenkomen met de twee mogelijke interpretaties.

Bespreking: Waarom kan eenzelfde gebaar op verschillende manieren worden begrepen? Moet een beeld een duidelijke betekenis hebben? Hangt onze interpretatie af van onze eigen geschiedenis en persoonlijke ervaringen?

Workshop 2: Schilderen zonder het resultaat te kennen

Thema's: toeval, intuïtie, transformatie, kleur, keramiek.
Materiaal: vellen papier verdeeld in vakjes, witte potloden of kaarsen, inkt of aquarelverf, penselen.

Als verwijzing naar het keramische mozaïek van Portia Zvavahera, waarvan de kleuren pas na het bakken zichtbaar worden, maken de leerlingen een beeld waarvan ze het resultaat niet onmiddellijk kunnen controleren.

Ze tekenen eerst op wit papier met een wit potlood of een kaars. Vervolgens worden de vellen onder de leerlingen uitgewisseld, waarna ze deze bedekken met aquarelverf of inkt. De onzichtbare vormen worden geleidelijk zichtbaar onder de kleur.

Bespreking: Tot slot kunnen de verschillende werken worden samengevoegd tot één groot gezamenlijk mozaïek.Hoe voelt het wanneer je het resultaat van een creatie niet kunt voorspellen? Kan toeval deel uitmaken van een artistiek proces? Op welk moment krijgt een kunstwerk werkelijk vorm?

Leeftijd 15 tot 18 jaar (3e middelbaar en ouder)

Workshop 1: Een droom vertalen zonder hem te illustreren

Thema's: dromen, symbolen, abstractie, innerlijke wereld.
Materiaal: papier, verf, inkt, pastelkrijt, geprinte afbeeldingen, teksten en verschillende materialen.

Elke leerling kiest een droom, herinnering of opvallende emotie. In plaats van de scène rechtstreeks weer te geven, halen ze er verschillende elementen uit: een overheersende kleur, een lichamelijke gewaarwording, een ritme, een vorm, een woord, een aanwezigheid of een motief.

Deze elementen worden vervolgens samengebracht in een compositie die de droom niet op een lineaire manier vertelt, maar probeert de sfeer en energie ervan over te brengen. De leerlingen kunnen materialen over elkaar heen leggen, bepaalde delen uitwissen of vormen herhalen om het moeilijker te maken om het beeld in een bepaalde context te plaatsen.

Bespreking: Wat is het verschil tussen het illustreren van een ervaring en het overbrengen van het gevoel ervan? Kan een kunstwerk iets zichtbaar maken wat de kunstenaar niet in woorden kan uitdrukken? Wat blijft er van een droom over wanneer hij een beeld wordt?

Workshop 2: Het grote onbekende verbeelden

Thema's: rouw, herinnering, spiritualiteit, gezamenlijk mozaïek.
Materiaal: vierkantjes van dik papier of kleine plaatjes van zelfhardende klei, verf, potloden, graveergereedschap, natuurlijke elementen.

Vertrekkend vanuit het mozaïek dat Portia Zvavahera maakte na het overlijden van haar grootmoeder, denken de leerlingen na over de manier waarop verschillende culturen, religies en familiegeschiedenissen de dood, afwezigheid of het leven na de dood verbeelden.

Elke leerling maakt een «tegel» die een overgang, een herinnering, een aanwezigheid of een denkbeeldige ruimte buiten de zichtbare wereld voorstelt. De werken worden vervolgens samengevoegd tot een gezamenlijk kunstwerk, geïnspireerd door de Levensboom. Het doel is niet om één antwoord te geven, maar om verschillende manieren om het onbekende te verbeelden naast elkaar te laten bestaan.

Bespreking: Hoe kunnen we iets verbeelden dat niemand met zekerheid kan kennen? Kan een kunstwerk de band met een afwezige persoon in stand houden? Hoe kunnen we over rouw spreken zonder een bepaalde overtuiging of interpretatie op te leggen?

Visuele, literaire en cinematografische referenties

6 – 9 jaar
My Neighbor Totoro, Hayao Miyazaki (1988)
Wanneer twee jonge meisjes naar het platteland verhuizen om dichter bij hun zieke moeder te zijn, beleven ze avonturen met de wonderlijke geesten van het bos die er vlakbij wonen.

Link met de tentoonstelling: De film sluit aan bij de manier waarop Portia Zvavahera dromen en onzichtbare aanwezigheden verbindt met ziekte en angst, maar ook met bescherming. We vinden er dezelfde dunne, ongrijpbare, soms veranderlijke grens tussen dromen, magie en werkelijkheid.

Les Contes de la nuit, Michel Ocelot (2011)
Elke avond komen een meisje, een jongen en een oude technicus samen in een kleine bioscoop die verlaten lijkt, maar vol wonderen zit. De drie vrienden verzinnen verhalen, zoeken informatie op, tekenen en verkleden zich. Vervolgens spelen ze alle verhalen die ze maar kunnen bedenken gedurende een magische nacht waarin alles mogelijk is...

Link met de tentoonstelling: Net als deze verhalen geven de schilderijen van Portia Zvavahera de werkelijkheid niet getrouw weer, maar veranderen ze gevoelens, overtuigingen en innerlijke beelden. In beide werken is de grens tussen droom, legende en werkelijkheid dun.

L'arbre sans fin, Claude Ponti (1992)
Hipollène is bijna groot en haar vader heeft besloten haar alle geheimen van de jacht op glousses te leren. Ze wonen in de Eindeloze Boom. Wanneer Grootmoeder sterft, huilt de boom. Hipollène verstopt zich in haar geheime huisje. Ze is zo verdrietig dat ze zelf in een traan verandert. En zo begint haar enorme reis.

Link met de tentoonstelling: Het boek doet denken aan de abstracte en voortdurend veranderende vormen van de menselijke lichamen, die lijken op te gaan in de natuur. Het behandelt ook het rouwproces aan de hand van een poëtisch en licht verhaal.

Visuele, literaire en cinematografische referenties

6 – 9 jaar
Heart of the Home, Billie Zangewa (2020)
In deze met de hand genaaide collage van zijde beeldt Billie Zangewa zichzelf af in haar keuken, samen met haar zoon, die aan tafel aan het werk is. De keuken wordt tegelijk een plek van opvoeding, zorg, werk, voeding en verbondenheid tussen moeder en kind.

Link met de tentoonstelling: Ook Portia Zvavahera beeldt vrouwen af in situaties die verband houden met zorg en het dagelijks leven, bijvoorbeeld wanneer ze voor een kind zorgen, bevallen of deelnemen aan een huwelijk. Beide kunstenaressen vertrekken vanuit persoonlijke ervaringen om realiteiten zichtbaar te maken die door veel vrouwen worden gedeeld. Daarbij spelen motieven en textiel een centrale rol.

9 – 12 jaar
La Cité des dieux sauvages, Isabel Allende (2002)
Wanneer zijn moeder ziek wordt, sluit Alexander Cold zich samen met zijn grootmoeder – een avontuurlijke vrouw die niet snel bang is – aan bij een team van National Geographic. Bestemming: het Amazonegebied, op zoek naar een mysterieus wezen dat de inheemse bevolking «het Beest» noemt... De reis zit vol obstakels en verrassende en buitengewone ontdekkingen.

Link met de tentoonstelling: De roman nodigt, net als de schilderijen van Portia Zvavahera, uit om na te denken over de relaties tussen mensen, de natuur en de spirituele wereld. In Muchamupupuri, Into the Whirlwind wordt het lichaam bijvoorbeeld een doorgang tussen het zichtbare en het onzichtbare, tussen het individuele bestaan en grotere krachten die verbonden zijn met de natuur en de kosmos

Mia et le Migou, Jacques-Rémy Girerd (2008)
Geleid door een voorgevoel verlaat Mia haar dorp om haar vader terug te vinden, die werkt op een bouwplaats die een tropisch woud bedreigt. Ze ontdekt een bijzondere boom en de Migous, wezens die de opdracht hebben om het bos tegen vernietiging te beschermen.

Link met de tentoonstelling: De film sluit aan bij de schilderijen waarin menselijke lichamen en planten met elkaar verbonden lijken. Ze ondergaan dezelfde vormen van lijden en hun voortbestaan hangt van elkaar af: het beschermen van de een is noodzakelijk voor het voortbestaan van de ander.

Visuele, literaire en cinematografische referenties

9 – 12 jaar
Silueta, Ana Mendieta (1973–1980)
In deze reeks brengt Ana Mendieta de vorm van haar lichaam en vervolgens de sporen van haar afwezigheid rechtstreeks aan in het landschap. Ze gebruikt onder andere aarde, bloemen, water en vuur om het vrouwelijke lichaam te verbinden met de natuur en het universum.

Link met de tentoonstelling: Deze versmelting van lichaam en landschap doet denken aan de figuren van Portia Zvavahera, die zich vermengen met bladeren, bloemen en abstracte vormen, waardoor hun grenzen steeds moeilijker te onderscheiden zijn.

12 – 18 jaar
Spirited Away, Hayao Miyazaki (2001)
Nadat Chihiro samen met haar ouders door een tunnel is gegaan, komt ze terecht in een wereld vol geesten en bovennatuurlijke wezens, waar haar ouders in varkens veranderen. Om hen te redden, moet ze de regels van deze vreemde wereld leren kennen en een reeks beproevingen doorstaan die haar diepgaand veranderen.

Link met de tentoonstelling: De overgang tussen de gewone wereld en die van de geesten doet denken aan de manier waarop Portia's dromen het zichtbare en het onzichtbare met elkaar verbinden.

Atlantique, Mati Diop (2019)
In Dakar wagen jonge, onbetaalde arbeiders zich op zee, op zoek naar een beter leven, terwijl ze hun geliefden achterlaten. Onder hen is Ada, die verliefd is op Souleiman maar met een andere man zal trouwen. Na hun verdwijning keren de geesten van de verdronkenen terug via de jonge vrouwen uit de wijk om gerechtigheid te eisen, terwijl Souleiman terugkeert om afscheid te nemen van Ada.

Link met de tentoonstelling: De film maakt van het lichaam een doorgang tussen de levenden en de doden. Daarmee sluit hij aan bij het werk van Portia Zvavahera rond de grenzen tussen aanwezigheid en afwezigheid, materie en spiritualiteit.

Visuele, literaire en cinematografische referenties

12 – 18 jaar
Et maintenant on va où ?, Nadine Labaki (2011)
Tegen de achtergrond van een door oorlog verscheurd land vertelt de film het verhaal van een vastberaden groep vrouwen van verschillende religies die hun familie en dorp wil beschermen tegen bedreigingen van buitenaf. Met veel vindingrijkheid en allerlei grappige strategieën proberen de vrouwen, verenigd door een hechte vriendschap, maar één doel te bereiken: de aandacht van de mannen afleiden en hen hun woede en onderlinge verschillen doen vergeten.

Link met de tentoonstelling: De film brengt vrouwen in beeld die geconfronteerd worden met verlies, geweld en de zorg voor hun gemeenschap. De vrouwelijke personages zorgen voor kinderen, bidden, trouwen of ervaren pijn. Zo worden persoonlijke ervaringen omgezet in beelden van kwetsbaarheid, veerkracht en genezing.

Een lange brief, Mariama Bâ (1979)
Centraal in de roman staat de brief die Ramatoulaye aan haar beste vriendin schrijft tijdens de traditionele rouwperiode die volgt op het overlijden van haar echtgenoot.
Ze blikt terug op hun gelukkige studententijd. Maar ze vertelt ook over gedwongen huwelijken en het gebrek aan rechten voor vrouwen. Terwijl haar schoonfamilie haastig de bezittingen van de overledene komt ophalen, denkt Ramatoulaye met pijn terug aan de dag waarop haar man een tweede, jongere vrouw trouwde.

Link met de tentoonstelling: De roman belicht de thema's liefde, huwelijk, verlies en de positie van de vrouw die ook in de schilderijen aanwezig zijn.

Broderies, Marjane Satrapi (2003)
Na een familiemaaltijd komen verschillende generaties Iraanse vrouwen samen rond een samovar en delen ze intieme verhalen. Aan de hand van humoristische en pijnlijke anekdotes praten ze onder andere over liefde, huwelijk, seksualiteit, het lichaam en de verwachtingen die aan vrouwen worden opgelegd.

Link met de tentoonstelling: Net als Portia Zvavahera vertrekt Marjane Satrapi vanuit persoonlijke en alledaagse verhalen om ervaringen van vrouwen zichtbaar te maken die door veel vrouwen worden gedeeld.

Focus op enkele werken

Imba yerumbidzo (House of Praise), 2024
Oliegebaseerde drukinkt en olieverfstift op linnen

De tentoonstelling opent met twee grote schilderijen die geïnspireerd zijn op dromen van de kunstenares. Het eerste toont donkere figuren die in een droom verschenen voordat Zvavahera en haar familie ziek werden. De kunstenares ziet hierin een voorteken van deze moeilijke periode. Het tweede werk, dat 17 meter lang is, toont daarentegen in het wit geklede figuren die tijdens de ziekte verschenen. Zvavahera associeert hen met engelen of beschermende aanwezigheden die haar kwamen begeleiden. Deze twee schilderijen hangen tegenover elkaar en brengen twee tegengestelde krachten in beeld die door het droomuniversum van de kunstenares lopen: krachten die gevaar aankondigen en krachten die bescherming en troost bieden.

Vanegumi ramazana vachawa, 2024
Oliegebaseerde drukinkt en olieverf op doek

Focus op enkele werken

Cosmic Prayer, 2019
Oliegebaseerde drukinkt en olieverf op doek
194 x 187 cm

In Cosmic Prayer lijken menselijke vormen naar elkaar toe te bewegen, over elkaar heen te vallen en op te gaan in een geheel van bloemen en textielmotieven. De zeer dichte compositie wekt de indruk dat de lichamen en planten deel uitmaken van één en dezelfde levende wereld. Voor dit werk combineert Portia Zvavahera drukinkt en olieverfstift. Ze werkt in opeenvolgende lagen en herhaalt en stapelt vormen, kleuren en motieven over elkaar heen.

Focus op enkele werken

Entangled

In Entangled verschijnen twee verstrengelde figuren tussen bloemen en kantmotieven, elementen die vaak worden geassocieerd met liefde, huwelijk en intimiteit. Een van de figuren, in het wit gekleed als een bruid, wordt omhuld door een donkere gestalte. Dit gebaar van omhelzing blijft dubbelzinnig: het kan tederheid en de bescherming van een liefdesband oproepen, maar ook wijzen op een vorm van controle of gevangenschap. Kant, een terugkerend motief in de vroege werken van Zvavahera, versterkt deze spanning. Het bedekt de lichamen en kan worden opgevat als een vorm van bescherming, maar ook als een sluier die de emoties en innerlijke ervaringen van de personages verbergt.

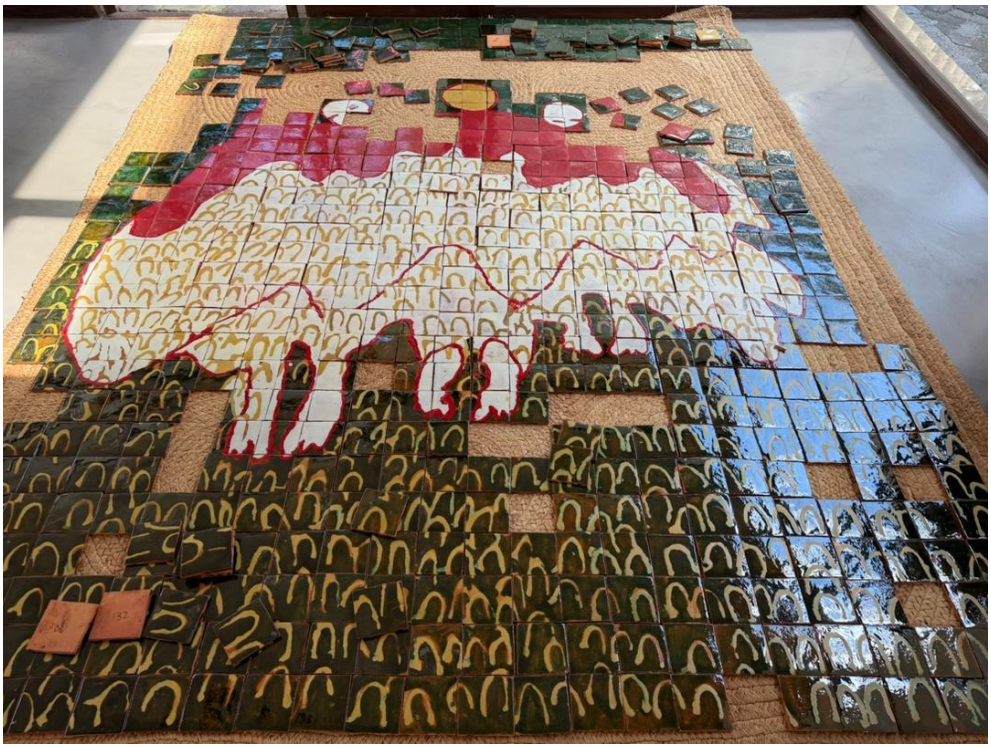
Focus op enkele werken

Muchamupupuri, Into the Whirlwind (2020)
Oliegebaseerde drukinkt en olieverfstift op doek
196 x 153 cm
198,8 x 155,8 x 7 cm (ingelijst)

Met Muchamupupuri ontwikkelt Zvavahera een meer abstracte en spirituele benadering van haar werk. Het werk onderzoekt de relatie tussen de mens en onzichtbare krachten die het individuele bestaan overstijgen. Geïnspireerd door religieuze vraagstukken beperkt het werk zich niet tot één specifieke geloofstraditie, maar verwijst het naar een vorm van verbondenheid met de wereld, de natuur en de kosmos. In dit schilderij wordt het lichaam een doorgangsplek tussen verschillende toestanden: tussen het zichtbare en het onzichtbare, de binnenwereld en de buitenwereld, emoties en spiritualiteit. Het lichaam wordt niet voorgesteld als iets vaststaands, maar als een vorm die voortdurend verandert.

Focus op enkele werken

Zonder titel

In haar meest recente onderzoek verkent Portia Zvavahera aarde en vuur door middel van keramiek. Deze grote mozaïek, gemaakt samen met keramisten in Harare, en voor het eerst tentoongesteld in WIELS, bestaat uit talrijke keramische tegels die samen één beeld vormen. Het werk bevindt zich tussen een huishoudelijk object en een architecturale installatie en ontstaat door de opeenstapeling van fragmenten.

Voor het bakken brengt de kunstenares een bijna transparante glazuurlaag aan op de tegels, zonder dat ze meteen het uiteindelijke resultaat kan kennen. De kleuren en motieven worden pas zichtbaar nadat de tegels in de oven zijn geweest, waardoor ruimte ontstaat voor toeval en de transformatie van het materiaal.

Dit werk ontstond na het overlijden van haar grootmoeder, die haar het belang van dromen en hun interpretatie heeft meegegeven. Geïnspireerd door het beeld van de Levensboom verbeeldt Zvavahera een ruimte voorbij de wereld van de levenden, waar haar grootmoeder zich zou kunnen bevinden. Het motief van de boom wordt een symbool van bescherming en van de verbinding tussen de aardse wereld en een spirituele dimensie. De mozaïek roept zo thema's op als rouw, herinnering en de mogelijkheid van een aanwezigheid voorbij de afwezigheid.

Praktische informatie

Toegankelijkheid:

Toegang voor personen met beperkte mobiliteit via de achterzijde van het gebouw
Alle activiteiten kunnen drietalig worden aangeboden: FR-NL-EN

Tarieven rondleidingen:

(1 gids per 20 personen)

- Groep volwassenen: € 180 (1 uur), € 220 (1,5 uur), € 250 (2 uur)
- Basisscholen en middelbare scholen: gratis (1 uur)
- Hogescholen en vzw's: 85 € (1 uur)
- Artikel 27: 1,25 € per deelnemer

Reserveringen kunnen uitsluitend via onze website worden gedaan
en moeten minimaal 20 dagen voor de datum van het bezoek worden ingediend.

Link: https://www.wiels.org/fr/visitesguid%C3%A9eswiels
(Bij het selecteren van uw formule verschijnt er een formulier)

Contactpersonen:

- daphna@wiels.org

Verantwoordelijke voor publieksbemiddeling en publieke programma's

- armelle@wiels.org

Verantwoordelijke voor kaartverkoop/ontvangst/rondleidingen

WIELS

Centrum voor Hedendaagse Kunst
Van Volxemstraat 354, 1190 Brussel
www.wiels.org
welcome@wiels.org
+32 (0)2 340 00 53